

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w 125 rocznicę urodzin i 45 rocznicę śmierci Bł. Stefana Kardynała Wyszyńskiego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Marię Koc.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Anna Baluch; (-) Barbara Bartuś; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Kazimierz Bogusław Choma; (-) Tadeusz Chrzan; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Przemysław Czarnek; (-) Lidia Czechak; (-) Anita Czerwińska; (-) Katarzyna Czochara; (-) Anna Dąbrowska-Banaszek; (-) Zbigniew Dolata; (-) Elżbieta Duda; (-) Magdalena Filipek-Sobczak; (-) Grzegorz Gaża; (-) Szymon Giżyński; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Czesław Hoc; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Paweł Hreniak; (-) Michał Jach; (-) Mariusz Kałużny; (-) Fryderyk Sylwester Kapinos; (-) Łukasz Kmita; (-) Maria Koc; (-) Michał Kowalski; (-) Leonard Krasulski; (-) Andrzej Kryj; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Anna Kwiecień; (-) Marzena Anna Machałek; (-) Antoni Macierewicz; (-) Ewa Malik; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Michał Moskal; (-) Anna Paluch; (-) Dariusz Piontkowski; (-) Marcin Porzucek; (-) Zbigniew Rau; (-) Rafał Romanowski; (-) Urszula Rusecka; (-) Sławomir Skwarek; (-) Marek Suski; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Ryszard Terlecki; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Sylwester Tułajew; (-) Marcin Warchoń; (-) Rafał Weber; (-) Patryk Wicher; (-) Elżbieta Witek; (-) Grzegorz Woźniak; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Jarosław Zieliński; (-) Tomasz Zieliński; (-) Wojciech Michał Zubowski.

U C H W A Ł A

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia ...

w 125 rocznicę urodzin i 45 rocznicę śmierci Bł. Stefana Kardynała Wyszyńskiego

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pragnie oddać hołd Błogosławionemu Stefanowi Kardynałowi Wyszyńskiemu, wybitnemu duchownemu, mężowi stanu i wielkiemu Polakowi w 125. rocznicę Jego urodzin i w 45. rocznicę śmierci.

Stefan Kardynał Wyszyński urodził się w 1901 roku w Zuzeli, w zaborze rosyjskim. Od najmłodszych lat łączył głęboką wiarę w Boga z miłością do Ojczyzny. Jako kapłan z oddaniem służył ludziom pracy, inspirując się katolicką nauką społeczną i współpracując z chrześcijańskimi związkami zawodowymi.

W czasie II wojny światowej Stefan Wyszyński przebywał w Laskach, gdzie pełnił posługę jako duszpasterz w ośrodku dla niewidomych dzieci. Wstąpił do Armii Krajowej i będąc żołnierzem został także kapelanem szpitala wojennego, zorganizowanego w Laskach. W dramatycznych czasach okupacji niemieckiej wykazał się odwagą, poświęceniem i solidarnością z cierpiącymi. Jego postawa była świadectwem najwyższych wartości humanitarnych i patriotycznych.

Jako Prymas Polski Stefan Wyszyński pozostał wierny swoim ideałom, stawiając w centrum troski człowieka i jego godność. Czynił wszystko, aby w Ojczyźnie nie było przemocy i nienawiści. Niestłusnie uwięziony przez władze komunistyczne, dawał świadectwo siły ducha, ucząc, że zwycięstwo osiąga się przez miłość i przebaczenie, a nie przez nienawiść. Wykazał również bezkompromisową postawę wobec władz komunistycznych, głosząc słynne „non possumus”, czyli kategoryczną odmowę podporządkowania Kościoła aparatowi władzy i przepisom naruszającym wolność religijną.

W 1956 roku w czasie uwięzienia w Komańczy Stefan Kardynał Wyszyński napisał Jasnogórskie Śluby Narodu Polskiego, będące aktualnym do dziś programem odrodzenia moralnego i społecznego w duchu wierności Bogu, Krzyżowi i Ewangelii. Uroczyste przyjęcie ślubów odbyło się na Jasnej Górze w Częstochowie w obecności miliona pielgrzymów, jednak bez udziału Prymasa Tysiąclecia, który nadal był więziony przez komunistów. Śluby Jasnogórskie zapoczątkowały proces ważnych przemian w Polsce, umacniając ducha wolności i jedności narodowej. Stały się również początkiem dziewięcioletniej Wielkiej Nowenny, przygotowującej Polskę do obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski w 1966 roku. Stefan Kardynał Wyszyński przewodniczył obchodom milenijnym, w trakcie których ogromne rzesze Polaków dawały świadectwo swojej religijności, ale też pragnienia wolności Ojczyzny.

Prymas Tysiąclecia odegrał także ogromną rolę w dziejach Kościoła powszechnego, przyczyniając się do wyboru Kardynała Karola Wojtyły na Papieża. Ojciec Święty Jan Paweł II podkreślał w przesłaniu skierowanym do Prymasa Wyszyńskiego, że „nie byłoby na Stolicy Piotrowej tego Papieża Polaka (...), gdyby nie było twojej wiary, nie cofającej się przed więzieniem i cierpieniem, twojej niezłomnej nadziei, twojego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła.”

Nauczanie Kardynała Stefana Wyszyńskiego przygotowało również grunt pod powstanie NSZZ Solidarność i pod przemiany, które nastąpiły w Polsce w następnych latach. Wieloletni proces kształtowania świadomości społecznej przez Prymasa Wyszyńskiego przyczynił się do tego, że w 1980 roku Polacy stworzyli szeroki, pokojowy ruch społeczny oparty na wartościach - godności, solidarności i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Prymas Tysiąclecia zmarł 28 maja 1981 roku w Warszawie. W dniu 21 września 2021 roku został beatyfikowany.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że życie i nauczanie Błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego pozostają trwałym elementem dziedzictwa narodowego. Jego przesłanie, oparte na wierze, odpowiedzialności i trosce o dobro wspólne, stanowi nadal aktualny drogowskaz dla współczesnych i przyszłych pokoleń Polaków.

Uzasadnienie

Rzeczpospolita Polska, odwołując się do swojego wielowiekowego dziedzictwa, wielokrotnie dawała wyraz pamięci i wdzięczności wobec osób, które w sposób szczególny przyczyniły się do zachowania tożsamości narodowej, obrony podstawowych wartości oraz kształtowania życia społecznego i duchowego Polaków. W tym kontekście postać Błogosławionego Stefana Kardynała Wyszyńskiego zajmuje miejsce wyjątkowe. Uzasadnione jest zatem podjęcie uchwały mającej na celu oddanie mu hołdu w 125. rocznicę urodzin oraz 45. rocznicę śmierci, jako wybitnemu duchownemu, mężowi stanu i jednemu z najważniejszych autorytetów moralnych w historii współczesnej Polski.

Stefan Wyszyński urodził się w okresie szczególnie trudnym dla narodu polskiego – w czasie zaborów, gdy Polska pozbawiona była niepodległości, a jej kultura i tożsamość podlegały systematycznym próbom wynarodowienia. Już od najmłodszych lat kształtował w sobie postawę głębokiego patriotyzmu, opartego na wartościach chrześcijańskich i odpowiedzialności za wspólnotę narodową. Jego droga kapłańska i późniejsza działalność duszpasterska były konsekwentną realizacją idei służby drugiemu człowiekowi, szczególnie ludziom pracy, których godność i prawa stawiał w centrum swojej troski.

W okresie II wojny światowej Wyszyński dał świadectwo odwagi i bezinteresownej służby. Jako kapelan i duszpasterz w Laskach niósł pomoc rannym i potrzebującym, nie zważając na zagrożenie życia. Jego zaangażowanie w działalność konspiracyjną oraz posługa w Armii Krajowej stanowią dowód głębokiego patriotyzmu i solidarności z narodem w najtrudniejszych chwilach jego historii. Postawa ta wpisuje się w najpiękniejsze tradycje polskiego duchowieństwa, które w czasach próby stawiało po stronie wolności, godności i człowieczeństwa.

Szczególne znaczenie w życiu i działalności Stefana Wyszyńskiego miał okres powojenny, gdy jako Prymas Polski stanął wobec wyzwań związanych z funkcjonowaniem państwa pod rządami systemu komunistycznego. Był to czas, w którym podstawowe prawa obywatelskie, w tym wolność religijna, były systematycznie ograniczane. Wyszyński, pozostając wierny swoim przekonaniom, konsekwentnie sprzeciwiał się próbom podporządkowania Kościoła władzy państwowej. Jego słynne „non possumus” stało się symbolem niezłomnej postawy wobec naruszania fundamentalnych wartości oraz obrony autonomii Kościoła i wolności sumienia.

Uwięzienie Prymasa w latach 1953–1956 było jednym z najbardziej dramatycznych doświadczeń w jego życiu, a zarazem próbą złamania jego autorytetu. Jednak okres ten ukazał niezwykłą siłę ducha i głębię jego wiary. To właśnie w czasie internowania powstały Jasnogórskie Śluby Narodu Polskiego – dokument o ogromnym znaczeniu religijnym i społecznym, który stanowił program odnowy moralnej narodu. Śluby te, przyjęte przez miliony Polaków, odegrały istotną rolę w podtrzymywaniu ducha jedności i nadziei w społeczeństwie poddanym presji ideologicznej.

Działalność Stefana Wyszyńskiego w kolejnych latach miała ogromny wpływ na kształtowanie postaw społecznych Polaków. Wielka Nowenna oraz obchody Tysiąclecia Chrztu Polski były nie tylko wydarzeniami religijnymi, ale także manifestacją przywiązania do tradycji, kultury i wartości narodowych. Prymas Tysiąclecia potrafił w sposób roztropny i dalekowzroczny łączyć wymiar religijny

z odpowiedzialnością za losy państwa, unikając konfrontacji, a jednocześnie konsekwentnie broniąc podstawowych zasad.

Nie sposób pominąć jego roli w przygotowaniu gruntu pod przemiany społeczne i polityczne, które dokonały się w Polsce w latach osiemdziesiątych XX wieku. Nauczanie Wyszyńskiego, oparte na ideach solidarności, odpowiedzialności i poszanowania godności człowieka, wywarło znaczący wpływ na powstanie ruchu społecznego, jakim była „Solidarność”. Był to fenomen o charakterze pokojowym, zakorzeniony w wartościach moralnych, który przyczynił się do odzyskania przez Polskę suwerenności.

Istotnym elementem dziedzictwa Stefana Wyszyńskiego jest również jego wkład w życie Kościoła powszechnego. Jego relacja z Karolem Wojtyłą oraz wsparcie udzielone przyszłemu papieżowi miały znaczenie nie tylko dla Kościoła w Polsce, ale i dla całego świata. Wybór Jana Pawła II był wydarzeniem przełomowym, a jego pontyfikat przyczynił się do przemian o charakterze globalnym, w tym także do upadku systemu komunistycznego w Europie Środkowo-Wschodniej.

Śmierć Stefana Wyszyńskiego w 1981 roku była momentem głębokiej refleksji dla narodu polskiego. Odszedł człowiek, który przez dziesięciolecia był moralnym przewodnikiem i symbolem nadziei. Jego beatyfikacja w 2021 roku stanowi potwierdzenie jego świętości oraz znaczenia jego życia i nauczania nie tylko dla Polski, ale również dla Kościoła powszechnego.

Podjęcie przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwały upamiętniającej Błogosławionego Stefana Kardynała Wyszyńskiego jest wyrazem uznania dla jego zasług oraz świadectwem troski o zachowanie pamięci o postaciach, które odegrały kluczową rolę w historii naszego kraju. Jego życie stanowi przykład odpowiedzialności, odwagi i wierności wartościom, które pozostają aktualne także we współczesnym świecie.

W dobie współczesnych wyzwań społecznych, politycznych i kulturowych, przesłanie Prymasa Tysiąclecia zachowuje swoją aktualność. Wskazuje na potrzebę budowania wspólnoty opartej na wzajemnym szacunku, dialogu i odpowiedzialności za dobro wspólne. Jego nauczanie przypomina, że fundamentem trwałego ładu społecznego jest poszanowanie godności każdego człowieka oraz zakorzenienie życia publicznego w wartościach etycznych.

Z tych wszystkich względów przyjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione. Stanowi ona nie tylko formę upamiętnienia wybitnej postaci, ale również wyraz zobowiązania do pielęgnowania dziedzictwa, które pozostawił po sobie Stefan Kardynał Wyszyński – dziedzictwa opartego na wierze, wolności, solidarności i odpowiedzialności za Ojczyznę.